

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

Raport privind situația economică și bugetară pe primele șase luni ale anului 2011

Cuprins

1. Evoluții macroeconomice recente ale economiei românești	2
2. Politica bugetară pe anul 2011	8
3. Execuția bugetară pe primele șase luni ale anului.....	11
4. Finanțarea deficitului bugetar și datoria publică.....	17
5. Absorbția fondurilor externe nerambursabile	19

1. Evoluții macroeconomice recente ale economiei românești

În trimestrul I 2011, **produsul intern brut** s-a majorat, în termeni reali, cu 1,7% față de trimestrul I 2010. Față de trimestrul IV 2010 creșterea a fost de 0,7%, după ce în trimestrul IV 2010 s-a înregistrat o creștere de 0,1% față de trimestrul precedent, această evoluție evidențiind tendința economiei de reluare a creșterii.

Cererea internă a fost în scădere față de trimestrul I 2010 cu 0,5%, pe fondul reducerii consumului final cu 3% și a formării brute de capital fix cu 2,2%. Semnificativă este scăderea consumului final al administrațiilor publice, care include consumul individual și colectiv al acestora, cu 10,5%. Exporturile de bunuri și servicii au fost superioare importurilor, contribuind la creșterea PIB cu 2,2 procente.

Pe latura ofertei, este de remarcată creșterea cu 10,1% a valorii adăugate brute din industrie în trimestrul I 2011 față de trimestrul I 2010, susținută de cererea pentru export. O evoluție pozitivă a avut și ramura „comerț, hoteluri, restaurante, transporturi și telecomunicații” a cărei valoare adăugată brută a crescut 1,1%.

În primele cinci luni ale acestui an, producția industrială s-a majorat, în termeni reali, cu 8,9%, față de aceeași perioadă din anul anterior. Tendința de creștere a producției industriale a fost susținută de evoluția comenzilor noi din industria prelucrătoare care lucrează pe bază de comenzi (23,5%). Cifra de afaceri din industrie a crescut cu 20,4%, în special datorită industriei prelucrătoare (21,3%).

Volumul lucrărilor de construcții a înregistrat în luna mai 2011, pentru prima dată din februarie 2009, o creștere semnificativă față de luna corespunzătoare 2010, respectiv de 3,4%; o majorare s-a mai înregistrat în februarie 2011, dar de numai 0,6%. Ca urmare a acestor evoluții, declinul conjunctural din ianuarie a fost redus semnificativ; dacă în ianuarie față de ianuarie 2010 scăderea era de 11,5%, în primele 5 luni reducerea este de numai 3%.

În sectorul terțiar (comerț și servicii pentru populație), volumul cifrei de afaceri din comerțul cu autovehicule a înregistrat în primele cinci luni din acest an o creștere de 3,7%, iar volumul cifrei de afaceri din serviciile de piață prestate populației a fost cu 6,7% mai mare comparativ cu aceeași perioadă din anul anterior.

Conform datelor statistice publicate de INS, dacă activitatea din luna iunie se menține la nivelul celei din luna mai, **produsul intern brut din trimestrul II 2011** s-ar putea să fie cu 0,3% - 0,4% peste cel din trimestrul I 2011 și cu aproape 1,5% peste cel din trimestrul II 2010.

Evoluția activității economice din primele cinci luni 2011 relevă continuarea creșterii economice în condiții de stabilitate macroeconomică și financiară, ceea ce susține creșterea produsului intern brut de 1,5% în anul 2011 față de 2010, prognozată și avută în vedere la fundamentarea bugetului pe acest an.

Indicatori macroeconomici (modificări procentuale față de anul precedent)	2009	2010	2011
Cererea internă, din care:	-14,6	-1,0	1,5
- Consumul individual efectiv al gospodăriilor	-6,5	-1,4	1,1
- Cheltuiala pentru consumul final al populației	-6,6	-1,0	1,2
- Cheltuiala pentru consum individual al administrației publice	0,3	-0,7	-0,2
- Consumul colectiv efectiv al administrației publice	0,1	-0,3	-0,1
- Formarea brută de capital fix	-8,1	-3,4	0,8
Exportul de bunuri și servicii	-1,6	4,0	2,9
Importul de bunuri și servicii	-9,1	4,3	2,9
Produsul intern brut	-7,1	-1,3	1,5
- Industrie	-1,4	5,1	2,7
- Agricultură	-14,3	-0,8	1,0
- Construcții	-13,3	-10,7	1,6
- Servicii	-6,2	-2,3	0,9

Sursa: 2009-2010 Institutul Național de Statistică, 2011 Comisia Națională de Prognoză

În primele 5 luni 2011, **exportul de bunuri** a fost cu 4,4 miliarde de euro mai mare decât în primele 5 luni din 2010 (+32%), rezultând o medie lunară de 3,6 miliarde euro față de 2,8 miliarde euro în primele 5 luni 2010.

Decalajul dintre dinamica exportului și cea a importului (8,8 puncte procentuale) a făcut ca **deficitul comercial FOB-CIF** să se diminueze cu 7,5% comparativ cu perioada corespunzătoare a anului trecut.

Contul curent al balanței de plăți a înregistrat un deficit de 1818 milioane euro, în scădere cu 37,7% în raport cu primele 5 luni din anul 2010, pe fondul reducerii deficitelor componentelor, dar în special, pe fondul majorării excedentului transferurilor curente nete cu 86,2%. Este de remarcat faptul că intrările de transferuri curente ale administrației publice au fost mai mare decât dublul celor din aceeași perioadă din 2010 (1147 mil euro față de 531 mil. euro).

Deficitul de cont curent a fost finanțat în proporție de 43,9% prin investiții străine directe, care s-au situat la 799 milioane euro, în scădere cu 23,3% față de primele 5 luni 2010. Această evoluție lasă spațiu suficient pentru ca deficitul de cont curent la nivel de an să se încadreze în cel prognozat.

Comerțul exterior și contul curent (mil. euro)	2009	2010	2011
Export FOB	29.084	37.294	42.910
- modificare procentuală anuală, %	-13,8	28,2	15,1
Import CIF	38.953	46.802	52.310
- modificare procentuală anuală, %	-31,9	20,1	11,8
Import FOB	35.955	43.199	48.280
Sold Balanță Comercială FOB - FOB	-6.871	-5.905	-5.370
Sold Balanță Comercială FOB - CIF	-9.869	-9.508	-9.400
Deficit de cont curent	-4.915	-4.969	-5.635
- % din PIB	-4,2	-4,1	-4,3

Sursa: 2009-2010: Institutul Național de Statistică și Banca Națională a României; 2011: Comisia Națională de Prognoză

În luna iunie 2011, **rata anuală a inflației** a ajuns la nivelul de 7,93%, începând să se situeze pe un trend descendent, după ce în luna mai a fost de 8,41%. Scăderea prețurilor din luna iunie față de luna mai cu 0,3% se datorează în exclusivitate mărfurilor alimentare,

ale căror prețuri s-au redus cu 1,3%, în timp ce prețurile mărfurilor nealimentare și tarifele serviciilor s-au majorat cu 0,2%, respectiv 0,7%.

Acest fapt a făcut ca, față de luna decembrie 2010, creșterea prețurilor de consum în luna iunie 2011 să fie de 2,75%, cu 0,02 puncte procentuale sub nivelul înregistrat în primele șase luni din anul 2010. Prețurile mărfurilor alimentare s-au majorat în perioada ianuarie - iunie cu 3,89% față de luna decembrie 2010 (nivel superior cu 3,18 puncte procentuale față de perioada ianuarie – iunie 2010), în timp ce prețurile mărfurilor nealimentare au înregistrat o majorare cu 2,86% (nivel inferior cu 1,94 puncte procentuale față de aceeași perioadă din 2010). Tarifele la servicii au avut evoluții modeste, majorându-se cu 0,20%, în scădere cu 1,59 puncte procentuale.

In anul 2011, rata inflației se apreciază că va ajunge la sfârșitul anului la 4,8%, nivel superior cu 1,6 puncte procentuale față de estimarea utilizată în elaborarea bugetului pentru anul 2011, dar mai mică cu peste 3 puncte procentuale, comparativ cu cea înregistrată la sfârșitul anului 2010, de 7,96%.

Majorarea ratei inflației, față de cea estimată la elaborarea bugetului, s-a datorat creșterii mai accelerate de la sfârșitul anului 2010 și din primele luni ale anului 2011 a prețurilor mărfurilor alimentare, însă, odată cu apariția noii recolte agricole care se apreciază a fi peste cea din 2010, se așteaptă o reducere la prețul acestei grupe de mărfuri. Acest fapt este demonstrat și de evoluția prețului mărfurilor alimentare din luna iunie, fiind pentru prima oară când în luna iunie se înregistrează reduceri de preț la aceasta categorie de mărfuri.

Evoluția inflației și a cursului de schimb	2009	2010	2011
Inflația - %			
- sfârșitul anului	4,74	7,96	4,8
- medie anuală	5,59	6,09	6,5
Cursul de schimb mediu - lei/euro	4,2373	4,2099	4,18

Sursa: 2009-2010 Institutul Național de Statistică, 2011 Comisia Națională de Prognază

Moneda națională s-a apreciat ușor față de euro în anul 2010 comparativ cu anul 2009, până la un curs mediu de 4,2099 lei/euro, înregistrându-se o apreciere nominală de 0,65%, respectiv 6,78% în termeni reali.

În primul semestru din anul 2011, cursul de schimb a fost de 4,1797 lei/euro. Ca urmare, moneda națională s-a depreciat în termeni nominali față de semestrul I 2010 cu 0,75%, în timp ce, în termeni reali s-a înregistrat o apreciere de 7,1%.

Pentru anul în curs s-a menținut relativ constantă aprecierea leului față de euro, astfel încât cursul de schimb estimat pentru 2011 s-a modificat de la 4,21 lei/euro cât era prevăzut în raportul la buget la 4,18 lei/euro. Prognoza a avut la bază faptul că influențele de pe piețele externe se vor menține la amplitudini scăzute.

Conform datelor anchetei AMIGO, în anul 2010, **ocuparea** s-a menținut la nivelul anului anterior, principala tendință de ordin structural care s-a manifestat fiind scăderea numărului de salariați cu 2,4%, celelalte categorii de populație ocupată majorându-se cu 4,9%. În trimestrul I 2011 atât populația activă totală cât și populația ocupată totală au crescut, cu 0,9% respectiv 1,5% față de perioada corespunzătoare din anul anterior. Rata de activitate și rata de ocupare a populației în vârstă de muncă (15 – 64 ani) au crescut, cu 0,7 puncte procentuale (de la 62,3% la 63,0%), respectiv 1,0 puncte procentuale (de la 57,0% la 58,0%). Rata de ocupare a populației în vârstă de 20 – 64 ani a fost de 62,5%, la o distanță de 7,5 puncte procentuale față de ținta națională de 70% stabilită pentru anul 2020 în contextul Strategiei Europa 2020. În trimestrul I, numărul de salariați a crescut cu 2,0% față de trimestrul I 2010, ajungând la 6157 mii persoane. Numărul șomerilor ,definiți conform criteriilor Biroului Internațional al Muncii (BIM), a scăzut de la 787 mii persoane la 741 mii persoane, rata șomajului fiind de 7,6%, comparativ cu 8,1% în perioada corespunzătoare din 2010.

Forța de muncă (conform AMIGO)	2009	2010	2011
Populația activă totală – mii persoane	9924,1	9964,5	10005
- modificare procentuală anuală, %	-0,2	0,4	0,4
Populația ocupată totală	9243,5	9239,4	9360
- modificare procentuală anuală, %	-1,3	0,0	1,3
Numărul mediu de salariați - mii persoane	6213,0	6061,5	6080
- modificare procentuală anuală, %	-1,6	-2,4	0,3
Șomeri BIM - mii persoane	680,7	725,2	645
Rata șomajului - %	6,9	7,3	6,4

Sursa: 2009-2010 Institutul Național de Statistică, 2011 Comisia Națională de Prognoză

Efectivul de salariați la sfârșitul lunii mai 2011, conform datelor operative, a fost de 4155 mii persoane, mai mare cu 1,3% față de decembrie 2010.

Numărul șomerilor înregistrați la sfârșitul lunii iunie 2011 a fost de 436,0 mii persoane, cu 191 mii persoane mai mic față de sfârșitul anului 2010, iar rata șomajului a scăzut până la 4,78%, față de 6,9% la sfârșitul anului 2010.

Pe primele 5 luni 2011, **câștigul salarial mediu brut** a fost cu 1,2% peste cel din perioada corespunzătoare din 2010, respectiv de 2007 lei. Câștigul salarial mediu net s-a majorat cu 1,0%, majorare situată mult sub nivelul inflației medii corespunzătoare perioadei (7,87%). În sectorul concurențial, câștigul salarial mediu brut a crescut cu 7,3%, în timp ce în sectorul bugetar (administrație publică, învățământ, sănătate) s-a înregistrat o reducere semnificativă respectiv de 15,8%, în special, ca efect al măsurilor de reducere a cheltuielilor bugetare de personal, luate în iulie 2010.

2. Politica bugetară pe anul 2011

Obiectiv central:

Construcția bugetului pe anul 2011 a avut ca obiective continuarea consolidării fiscale și reducerea graduală a deficitului bugetar pentru a ajunge la un deficit conform Tratatului de la Maastricht de sub 3% din PIB în 2012.

Ipoteze macroeconomice:

În condițiile în care redresarea economiei mondiale continuă, iar în zona euro se anticipează o revigorare a activității economice, pe fondul menținerii unor anumite incertitudini, pentru economia românească s-a estimat revenirea în teritoriu pozitiv al creșterii, respectiv de 1,5% pentru anul 2011, estimare care se menține în continuare.

Indicatori	UM	Realizari 2010	Estimări inițiale 2011 *	Estimări actuale 2011 **
PIB, prețuri curente	mld. lei	513,6	544,4	543,0
- Rata de creștere	%	-1,3	1,5	1,5
Curs de schimb mediu	lei/euro	4,21	4,21	4,18
Creștere medie a prețurilor de consum (IPC)	%	6,09	5,3	6,5
Deflator PIB	%	4,5	4,8	4,1
Număr de șomeri înregistrați la sfârșitul anului	mii pers	726	630	445
- Rata șomajului înregistrat	%	7,3	6,9	4,9
Câștig salarial mediu brut	lei/ luna	1.910	2.022	2.026

* Cadrul macroeconomic avut în vedere la fundamentarea bugetului pe anul 2011

** Cadrul macroeconomic revizuit pe baza realizărilor, propus pentru actualizarea Strategiei fiscal-bugetare

Estimarea veniturilor bugetare s-a bazat pe:

- menținerea neschimbată a cotelor de impozitare pentru impozitul pe profit, impozitul pe venit și TVA;
- lărgirea sferei de aplicare a contribuției de asigurări de sănătate de 5,5% la pensiile mai mari de 740 lei/lunar cu impact asupra Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate;

Politica de **cheltuieli bugetare** promovată pentru anul 2011 are ca principală provocare asigurarea continuității ajustărilor, prin menținerea unor constrângeri bugetare și prin continuarea reformelor structurale.

Cheltuielile de personal au fost limitate la o anvelopa de 39 miliarde lei, exclusiv contribuțiile la bugetul asigurărilor sociale de stat plătite de angajații și angajatorii din sectorul apărare, ordine publică și siguranță națională, reflectând politica de reducere a acestora față de anii anteriori. Printre măsurile punctuale se remarcă neacordarea primelor de vacanță și a celui de al 13-lea salariu și limitarea, în continuare, a angajărilor în sectorul public în limita a 15% din numărul de posturi vacantate în timpul anului, prelungirea și în anul 2011 a măsurilor privind limitarea **cheltuielilor cu bunurile și serviciile**, precum și reducerea **subvențiilor**.

Cheltuielile de investiții sunt prevăzute să dețină o pondere de 6,5% în PIB și o pondere de aproximativ 17% în totalul cheltuielilor bugetare, contribuind astfel la stimularea creșterii economice.

Pentru **creșterea absorbției fondurilor UE și prioritizarea proiectelor de investiții** s-a avut în vedere:

- alocarea de resurse suplimentare în primul semestru al anului 2011 pentru investiții, astfel încât să creștem absorbția fondurilor UE;
- acordarea de prioritate proiectelor de investiții cofinanțate din fonduri UE, atunci când sunt demarate noi investiții;
- ierarhizarea în funcție de prioritate a portofoliului existent de proiecte finanțate din fonduri naționale, pentru a ne putea concentra pe proiecte prioritare pentru care poate fi asigurată în totalitate finanțarea, proiectele de prioritate redusă fiind întrerupte;
- consolidarea procesului de evaluare a proiectelor, solicitând sectorului privat să analizeze bancabilitatea proiectelor;
- încurajarea participării sectorului privat în proiecte prin externalizare sau prin aranjamente de tip parteneriat public-privat;
- asigurarea ocupării integrale cu personal a organelor de management al programelor și remunerarea adecvată a personalului de specialitate.

Ajustarea cheltuielilor bugetare va fi susținută și de implementarea următoarelor reforme structurale:

- reforma sistemului de salarizare a personalului bugetar (legea salarizării unitare);
- reforma sistemului public de pensii;
- reforma în domeniul sănătății;
- reforma în domeniul educației;
- reforma politicii de asistență socială.

3. Execuția bugetară pe primele șase luni ale anului 2011

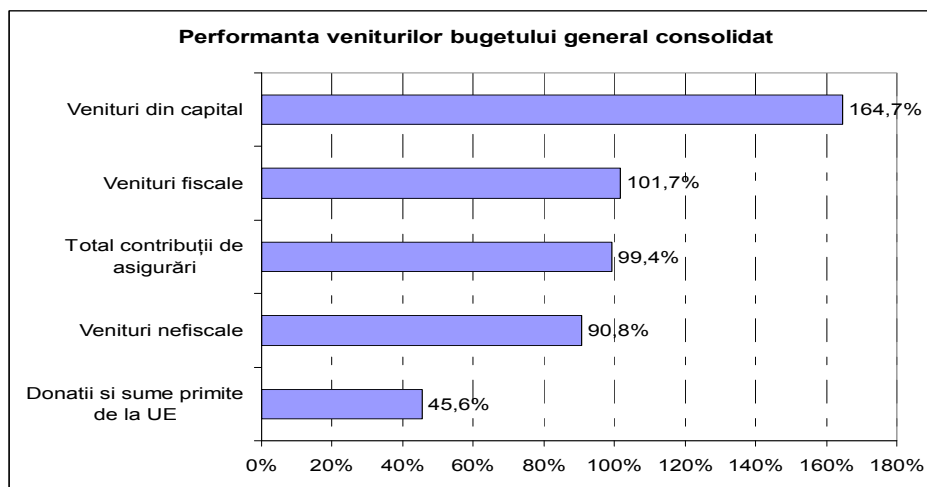
Conform datelor provizorii, execuția **bugetului general consolidat** pe primele șase luni ale anului (**Anexa nr. 2**) s-a încheiat cu un deficit estimat de 11,26 miliarde lei, sub limita țintei de deficit, în sumă de 12,6 miliarde lei, prevăzută în Scrisoarea suplimentară la Aranjamentul Stand-by încheiat cu Fondul Monetar Internațional.

1. Veniturile colectate la bugetul general consolidat au fost în sumă de 85 miliarde lei, cu 9,6% superioare realizărilor perioadei corespunzătoare din anul precedent.

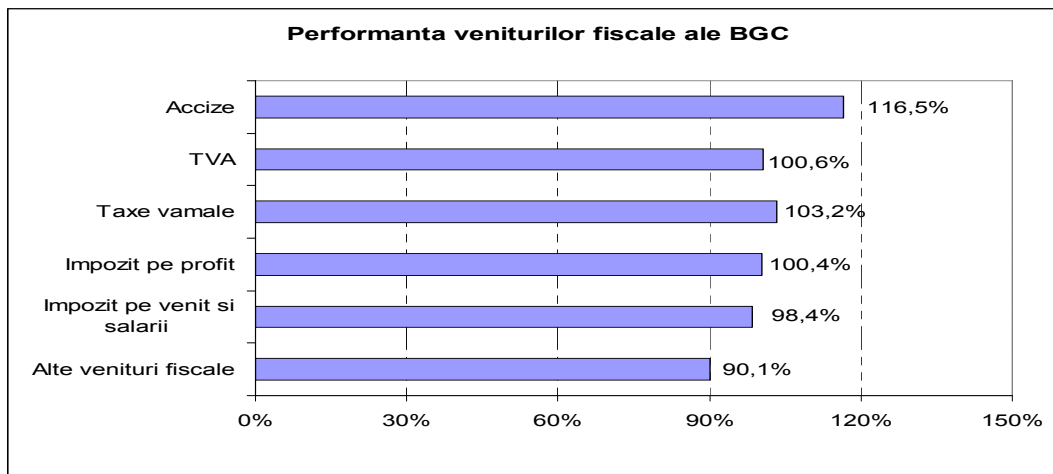
Creșterile cele mai importante s-au înregistrat în cazul veniturilor din TVA, unde acestea s-au majorat cu 31,5% față de perioada corespunzătoare a anului precedent. S-au mai înregistrat creșteri ale veniturilor la accize (27,1%) și la impozitul pe comerțul exterior și tranzacțiile internaționale (taxe vamale) cu 12,5%. În cazul celorlalte venituri fiscale, majorările au fost relativ scăzute, respectiv 1,4% în cazul impozitului pe profit și 0,4% în cazul impozitului pe salarii și venit.

Gradul de realizare a veniturilor bugetului general consolidat față de estimările pentru primul semestru al anului a fost de 97,4%; în structură, veniturile din resursele economice au reprezentat 100,4%, în timp ce veniturile din donații și sume de la UE au înregistrat doar 45,8%.

Tinând cont de gradul de realizare a veniturilor din resursele economice și a măsurilor privind combaterea evaziunii fiscale se prognozează o creștere a veniturilor bugetului general consolidat de aproximativ 0,3 puncte procentuale din PIB față de estimările inițiale.

În graficul de mai jos este prezentată evoluția pe tipuri de venituri fiscale, din punct de vedere al gradului de realizare a veniturilor bugetului general consolidat, față de programul semestrial aprobat.

Încasările din **impozitul pe profit**, pe total s-au majorat cu 1,4%, înregistrându-se creșteri ale încasărilor de la agenții economici (+4,6%) pe fondul relansării activității companiilor și reduceri de la băncile comerciale (-51,2%). În ceea ce privește volumul creditelor neperformante (rata creditelor neperformante conform ultimelor date disponibile comunicate de BNR în luna aprilie 2011), acesta s-a accelerat, înregistrând o creștere de 13,04% față de 9,55% în aceeași perioadă din 2010.

La **impozitul pe venit și salarii** s-a înregistrat o ușoară creștere ca urmare, în principal, a creșterii cu 1,2% a câștigului salarial mediu brut în primele 5 luni 2011 față de aceeași perioadă din 2010.

În primul semestru 2011, încasările **din taxa pe valoarea adăugată** au avut o evoluție pozitivă comparativ cu anul 2010, înregistrând 21,6 miliarde lei.

În structură, încasările din taxa pe valoarea adăugată au fost influențate de creșterea încasărilor din operațiuni interne cu 34,3% și a încasărilor din importurile de bunuri cu 41,4% primele 6 luni 2011 față de aceeași perioadă a anului 2010.

Restituirile din TVA în primul semestru 2011 au înregistrat o creștere cu 45,3% față de aceeași perioadă a anului 2010.

Creșterea încasărilor s-a datorat în principal creșterii cotei¹ standard de TVA de la 19% la 24% începând cu semestrul II 2010.

Veniturile încadrate în resursele proprii ale bugetului Uniunii Europene (**taxe vamale**), în primul semestru 2011, au avut o evoluție pozitivă comparativ cu aceeași perioadă din anul 2010, creșterea fiind de 12,5%. Această creștere s-a datorat, în principal, creșterii importurilor extracomunitare de bunuri cu 30,3% în primele 5 luni ale anului 2011 comparativ cu aceeași perioadă a anului 2010.

Încasările din **accize** au crescut ca urmare a majorării nivelului accizei la următoarele produse: motorină (3,2%), benzină fără plumb (3,3%), produse intermediare (153%) și țigarete (3,5%), dar și a măsurilor de combatere a evaziunii fiscale. De asemenea, au fost introduse accize la bauturi fermentate liniștite.

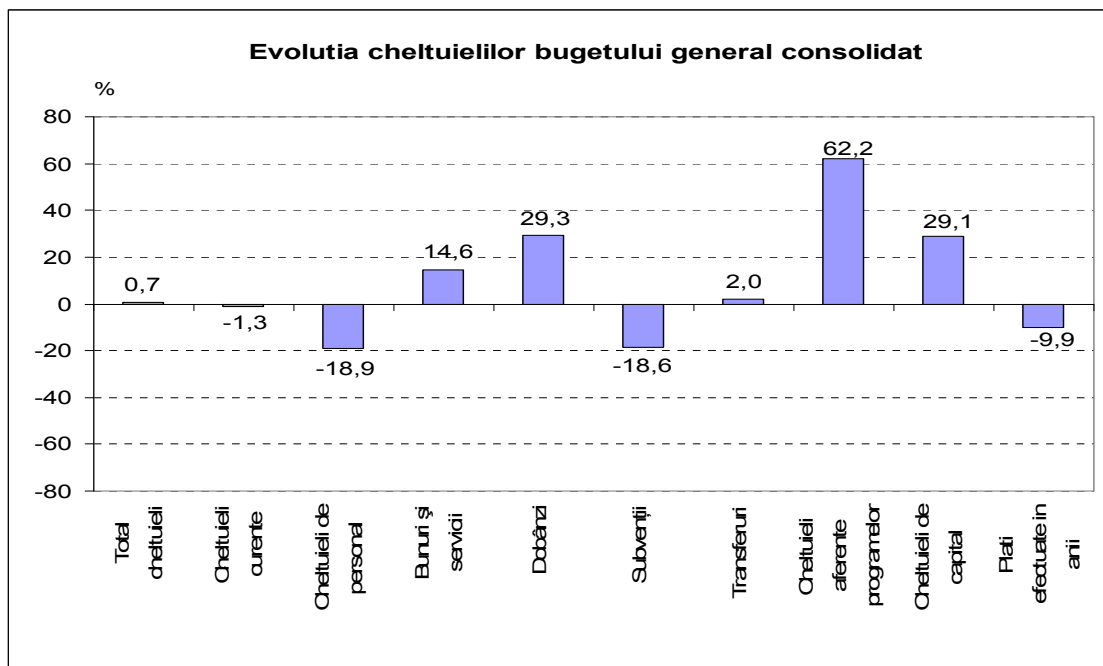
Contribuțiile de asigurări sociale la nivelul bugetului general consolidat s-au majorat cu 4,7% față de aceeași perioadă a anului 2010, iar pe bugete componente, Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate, Bugetul asigurărilor sociale de stat au crescut cu 3,8%. Creșterea contribuțiilor la Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate s-a datorat modificărilor legislative ce au intrat în vigoare de la începutul anului, printre care reținerea contribuției de asigurări de sănătate pentru pensiile mai mari de 740 lei. Introducerea contribuției de asigurări sociale de stat pentru militari și alte categorii (drepturi de autor) a condus la majorarea veniturilor Bugetului asigurărilor sociale de stat.

Sumele restituite de Comisia Europeană în contul plăților efectuate au crescut cu 274,2 milioane lei față de aceeași perioadă a anului 2010.

Cheltuielile bugetului general consolidat în sumă de 96,2 miliarde lei, au crescut în termeni nominali cu 0,7% față de aceeași perioadă a anului precedent.

S-au înregistrat reduceri puternice ale **cheltuielilor de personal**, respectiv cu 18,9% și ale **subvențiilor** acordate de bugetele cuprinse în bugetul general consolidat cu 18,6% față de aceeași perioadă a anului precedent.

¹ Conform art.I pct. 44. din O.U.G. nr. 58 / 2010, pentru modificarea și completarea [Legii nr. 571/2003](#) privind Codul fiscal și alte măsuri financiar-fiscale, publicata în M.O. nr.431/28 iunie 2010.

Față de programul anual, **cheltuielile de personal** se situează cu realizări de 47,7%, în condițiile în care pe bugetele componente ale bugetului general consolidat se înregistrează variații, cum ar fi: în cazul bugetului de stat gradul de realizare se ridică la 48,6%, iar la bugetul asigurărilor sociale de stat 51,5%. Cel mai ridicat nivel de realizare a cheltuielilor de personal se înregistrează în cazul bugetului național de asigurări sociale de sănătate, respectiv 55,4%.

Cheltuielile cu bunuri și servicii s-au majorat cu 14,6% față de aceeași perioadă a anului 2010, astfel: la bugetul de stat creșterea a fost de 21,9% ca urmare a reclasificării unor cheltuieli la bunuri și servicii la Ministerul Sănătății; la bugetele locale creșterea a fost de 21,4% ca urmare a preluării spitalelor de către unitățile administrativ teritoriale; la bugetul fondului național unic de asigurări sociale de sănătate creșterea a fost de 14,6% ca urmare a plăților efectuate pentru servicii medicale și medicamente. Din programul anual, cheltuielile cu bunuri și servicii s-au realizat în proporție de 50,6%.

Cheltuielile cu dobânzi au crescut cu 29,3% față de aceeași perioadă a anului precedent, ca urmare a datoriei contractate pentru finanțarea deficitelor bugetare acumulate din anii precedenți și a celor curente. În comparație cu prevederile anuale, acestea se situează la 49,3%.

Cheltuielile aferente **proiectelor cu finanțare UE** s-au majorat cu peste 60% față de realizările perioadei similare din anul 2010, reprezentând 48,6% din prevederile anuale.

Cheltuielile pentru investiții care includ cheltuielile de capital, precum și transferuri pentru programele de dezvoltare, au fost în sumă de 14,9 miliarde lei, în creștere cu 27,3% față de perioada similară din anul precedent. În raport cu programul anual, **cheltuielile de capital** s-au realizat în proporție de 39,7%. La bugetul de stat se înregistrează o utilizare în proporție de 39,4% a sumelor cu această destinație conform programului anual. Față de aceeași perioadă a anului precedent, cheltuielile de capital efectuate sunt superioare cu 29,1%. O creștere semnificativă a acestora se situează la cheltuielile efectuate din credite externe, respectiv 133,4%.

Evoluția bugetelor de asigurări sociale s-a îmbunătățit față de aceeași perioadă a anului precedent, în sensul diminuării soldului acestora cumulat cu peste 55%, pe fondul creșterii contribuțiilor sociale cu 3,7% și a majorării semnificative a subvențiilor acordate din bugetul de stat. În cazul bugetului de asigurări sociale de stat, statul a alocat 5,8 miliarde lei în primul semestru al anului 2011, față de 4,2 miliarde lei alocate în aceeași perioadă a anului trecut.

Este de remarcat că bugetul asigurărilor pentru șomaj prezintă un excedent de conjunctură, în condițiile în care statul a acordat o subvenție de 1,6 miliarde lei.

Bugetele de Asigurări Sociale (milioane lei)	Program inițial 2011	Realizări 1.01 - 30.06.2010	Realizări 1.01 - 30.06.2011
Bugetul asig. sociale de stat			
Venituri, din care:	47.892,9	20.512,6	22.779,6
<i>Subvenții de la bugetul de stat</i>	<i>13.942,7</i>	<i>4.237,9</i>	<i>5.875,4</i>
Cheltuieli	47.639,1	21.310,7	23.898,4
EXCEDENT(+) / DEFICIT(-)	253,8	-798,1	-1.119,3
Bugetul asig. pentru somaj			
Venituri, din care:	4.401,2	696,4	2.229,0
<i>Subvenții de la bugetul de stat</i>	<i>3.032,8</i>		<i>1.584,1</i>
Cheltuieli	4.270,8	2.250,8	1.309,1
EXCEDENT(+) / DEFICIT(-)	130,4	-1.554,4	919,9
Fondul național de asigurări sociale de sănătate			
Venituri, din care:	16.497,8	7.008,7	7.500,1
<i>Subvenții de la bugetul de stat</i>	<i>560,4</i>	<i>378,2</i>	<i>157,8</i>
Cheltuieli	16.497,8	7.589,9	8.607,2
EXCEDENT(+) / DEFICIT(-)	0,0	-581,2	-1.107,1

Plățile restante au scăzut la nivelul bugetului general consolidat de la 1.841,9 milioane lei din 30 iunie 2010, la 923,1 milioane lei la finele primului semestru 2011. Scăderea s-a înregistrat la administrația centrală, cu 634 milioane lei, administrațiile locale cu 194 milioane lei, precum și la asigurările sociale cu 90,8 milioane lei, conform datelor din tabelul de mai jos.

Plăți restante la 30 iunie 2011

- milioane lei -

Bugetul de Stat, Autofinanțate și Autonome			Bugete Locale			Bugetele de asigurări sociale (fără spitale)			TOTAL		
30 iunie 2010	31 mar 2011	30 iunie 2011	30 iunie 2010	31 mar 2011	30 iunie 2011	30 iunie 2010	31 mar 2011	30 iunie 2011	30 iunie 2010	31 mar 2011	30 iunie 2011
733,1	84,6	99,1	1003,2	819,4	809,2	105,6	36,3	14,8	1841,9	940,2	923,1

NOTA: Include arieratele conform definiției din acordul cu FMI (plăți restante de peste 90 zile)

4. Finanțarea deficitului bugetar și datoria publică

În anul 2011, Ministerul Finanțelor Publice are în vedere asigurarea finanțării deficitului bugetar în proporție echilibrată din surse interne și externe.

În primul semestru al anului 2011, datoria publică guvernamentală externă contractată și cea utilizată pentru finanțarea deficitului bugetar și refinanțarea datoriei publice a fost asigurată prin:

- tranșa a IV-a, în valoare de 1,2 mld. Euro, din împrumutul de la UE (rambursare într-o singură tranșă în aprilie 2018 și rata dobânzii de 3,25%),
- tranșa a V-a, în valoare de 0,15 mld. Euro, din împrumutul de la UE (rambursare într-o singură tranșă în octombrie 2018 și rata dobânzii de 3,125%),
- cel de-al doilea împrumut de la Banca Mondială DPL2 (împrumut pentru politici de dezvoltare) în valoare de 0,3 mld. Euro,
- prima emisiune de Euroobligațiuni pe piețele externe de capital din programul MTN în valoare de 1,5 mld. Euro, maturitate 5 ani, cupon 5,25 %,
- trageri din împrumuturile contractate de la instituțiile financiare internaționale în suma de 1.354,6 mil lei.

Sursele interne pentru finanțarea deficitului bugetar și refinanțarea datoriei publice guvernamentale s-au asigurat prin emisiuni de titluri de stat în lei și valută în valoare de 33,9 mld lei. În luna mai 2011 pe fondul lichidităților existente în valută pe piața interbancară, pentru acoperirea necesităților de finanțare, MFP a lansat o emisiune de obligațiuni în valută pe piața internă în valoare de 600 mil EUR cu o maturitate de trei ani, cupon 4.5%, randament 4.89%, suma adjudecată fiind de 939,2 mil EURO. Prin această emisiune s-a reușit extinderea maturității titlurilor de stat și consolidarea rezervei financiare în valută la dispoziția MFP. Din aceste emisiuni de titluri de stat, 67,6% au reprezentat certificatele de trezorerie cu scadențe la 6 și 12 luni, diferența reprezentând obligațiuni de tip benchmark cu scadențe la 3, 5 și 10 ani, îndeplinindu-se astfel obiectivul de creștere a maturităților pe piața internă, de reducere a riscului de refinanțare și de consolidare a curbei de randamente.

Față de începutul anului când randamentele medii ale titlurilor de stat pe termen scurt se situau la nivele de 6,76% , în luna iunie acestea au scăzut , situându-se la 6,63%.

La 31 mai 2011, gradul de îndatorare publică a fost de 37,0 % din PIB, din care 34,9% a reprezentat datoria publică guvernamentală și 2,1% datoria publică locală. La aceeași dată, datoria publică guvernamentală a fost de 189,1 mld lei, în creștere cu 6,6 mld lei față de sfârșitul anului 2010, creștere datorată în principal emisiunilor de titluri de stat de pe piața internă (in lei si valuta), tragerilor din pachetul financiar extern și emisiunii de euroobligațiuni destinate finanțării deficitului bugetar și refinanțării datoriei publice, conform celor detaliate mai sus.

5. Absorbția fondurilor externe nerambursabile

În tabelul de mai jos este prezentată absorbția fondurilor externe nerambursabile atât la 30.06.2011, cât și în cei patru ani de la aderarea României la Uniunea Europeană, așa cum se reflectă în Balanța fluxurilor financiare dintre România și Uniunea Europeană.

Comparativ cu sumele atrase pe întregul an 2010, pe primele șase luni ale anului 2011 ritmul de absorbție s-a accentuat ușor, acestea reprezentând 56,1%.

Este de asemenea de observat că din cele 1.253,5 milioane euro utilizate, cea mai mare parte o reprezintă plățile directe către fermieri acordate în cadrul programului FEAGA, respectiv 608,7 milioane euro (52,7%).

Atragerea de sume din bugetul Uniunii Europene, la finele lunii iunie 2011 s-a realizat în proporție de aproape 35% din prevederile anuale.

Evoluția fluxurilor financiare dintre România și Uniunea Europeană								
BALANȚA FINANCIARĂ NETĂ (milioane euro)								
Nr rd.	Denumire	Program 2011	Execuție la 30.06.2011	Realizat 2007	Realizat 2008	Realizat 2009	Realizat 2010	Realizat 2007-2011
0	A	1	2	3	4	5	6	7=2+...+6
1	I. SUME PRIMITE DE LA BUGETUL UE (A+B+C)	3.593,74	1.253,54	1.571,55	2.590,46	2.859,41	2.233,10	10.508,1
2	A. Fonduri de pre-aderare	50,00	99,24	812,26	747,68	618,74	273,17	2.551,1
3	B. Fonduri de post-aderare, din care:	3.543,74	1.154,31	759,29	1.842,78	2.240,66	1.959,93	7.9567,0
4	a) Avansuri	120,00	16,03	752,28	1.380,47	957,87	308,30	3.414,96
5	b) Rambursări (inclusiv FEAGA)	3.423,75	1.138,27	7,01	462,31	1.282,79	1.651,63	4.542,01
6	B1. Fonduri structurale si de coeziune, din care:	1.316,95	289,62	421,38	648,45	917,84	505,42	2.782,72
7	a) Avansuri din Fonduri Structurale si de Coeziune	0,00	0,00	421,38	648,45	777,23	278,63	2.125,69
8	b) Rambursări din Fonduri Structurale si de Coeziune	1.316,95	289,62	0,00	0,00	140,61		657,03
9	B2. Fonduri pentru agricultura, dezvoltare rurala si pescuit, din care:	2.106,14	838,95	22,02	1.040,62	1.141,86	226,80	4.467,72

Nr rd.	Denumire	Program 2011	Execuție la 30.06.2011	Realizat 2007	Realizat 2008	Realizat 2009	Realizat 2010	Realizat 2007-2011
0	A	1	2	3	4	5	6	7=2+..+6
10	a) Rambursări din fonduri pentru agricultura, dezvoltare rurala si pescuit	1.098,67	230,28	0,00	0,00	565,93	760,48	1.556,69
11	b) Fondul European pentru Garantare Agricola (FEGA)	1.007,47	608,67	6,89	461,87	575,93	663,78	2.317,15
12	B3. Altele (post-aderare), din care:	120,65	25,73	315,89	153,71	180,96	30,23	706,53
13	a) Avansuri	120,00	16,03	315,77	153,27	180,64	29,67	695,39
14	b) Rambursări	0,66	9,70	0,12	0,43	0,33	0,56	11,14
15	II. SUME PLATITE CATRE UE (D+E)	1.420,23	687,89	1.150,89	1.268,93	1.364,43	1.158,91	5.631,05
16	A. Contribuția României la bugetul UE	1.355,90	652,11	1.129,13	1.246,78	1.315,49	1.109,25	5.452,75
17	B. Alte contribuții	64,33	35,78	21,77	22,15	48,94	49,66	178,30
18	III. Soldul fluxurilor = I - II	2.183,02	565,66	426,37	1.346,26	1.513,89	1.087,36	4.939,53